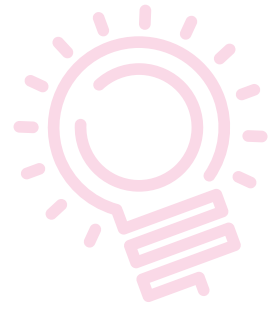

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.

ทิพย์โชค ไชยวิศิษฐ์กุล กศ.บ., ศศ.ม.

ผู้ตรวจ

ดร.มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร ค.บ., ค.ม., ปร.ด.

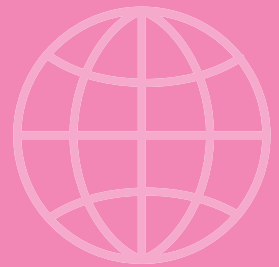
ผศ.ปัทมา ดำประสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม.

สุรีย์พร ถึงสุข ศศ.บ., ค.ม.

บรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกียรตินิยม)

นันทกาญจน์ การสามารถ ศศ.บ.

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๙๓๙๔ • ๐ ๒๒๒๒ ๔๓๗๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๖๔๔๖ • ๐ ๒๒๒๔ ๖๔๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ info@wpp.co.th

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

สุระ ดามาพงษ์

ทัศนีย์ ล้วนสละ

ทิพย์โชค ไชยวิเศษกุล

ผู้ตรวจ

ดร.มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร

ผศ.ปัทมา ดำประสิทธิ์

สุรีย์พร ถึงสุข

บรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด

นันทกาญจน์ การสามารถ

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-974-18-7945-8

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรจชัย จงพิพัฒนสุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีเป้าหมายให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่ต้องการทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย รวมถึงวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมอยู่บนพื้นฐานการบูรณาการความคิดรวบยอด ที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ตามศักยภาพสมอง (Brain-based Learning) ซึ่งเน้นการเรียนรู้ให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เน้นทักษะที่เสริมสร้างความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดตามหลักสูตร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านภาษาไทย และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ได้ออกแบบเป็นหน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑ ตัวชี้วัดชั้นปี ระบุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยแยกออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง (ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว ๑๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖) ซึ่งตัวชี้วัดระหว่างทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีดำ ส่วนตัวชี้วัดปลายทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้า

๒ สารการเรียนรู้ แสดงขอบข่ายเนื้อหาที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้

๓ ประโยชน์จากการเรียนรู้ ระบุประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นประเด็นสั้น ๆ

๔ คำถามนำ (ชวนคิด ชวนตอบ) เป็นคำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยและสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

๕ เนื้อหา แบ่งเป็นหัวเรื่องหลัก หัวเรื่องรอง และหัวเรื่องย่อย ตรงตามตัวชี้วัดชั้นปีและสารการเรียนรู้แกนกลาง มีกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แทรกเป็นช่วง ๆ เนื้อหาบางตอนอาจนำเสนอด้วยภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ แผนที่ความคิด และประกอบด้วยส่วนอื่น ๆ ดังนี้

๕.๑ คำสำคัญ ระบุคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา โดยพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้าต่างจากตัวพื้น คำสำคัญนี้จะใช้ตัวเน้นเฉพาะคำที่ปรากฏในเนื้อหา ไม่เน้นคำที่เป็นหัวข้อ

๕.๒ ภาพประกอบ สอดคล้องกับเนื้อหา

๕.๓ ตาราง แผนภูมิ แผนที่ความคิด สอดคล้องกับเนื้อหา

๕.๔ เรื่องน่ารู้ (น่ารู้ น่าจำ) เป็นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ โดยคัดสรรเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจควรรู้

๕.๕ แหล่งสืบค้นความรู้ เสนอแหล่งความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์สำหรับการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

๖ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ทำเมื่อจบเนื้อหาแต่ละช่วง แต่ละตอน เพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะดวกในการปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๗ บทสรุป สรุปเนื้อหาหลังจากจบเนื้อหาและกิจกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นความเรียงเพื่อให้นักเรียนทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้ว

๘ กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเสนอกิจกรรมที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งสะดวกในการนำไปปฏิบัติ ส่งเสริมทักษะการคิด สร้างองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้

๙ โครงการ เป็นข้อเสนอแนะให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อโครงการและแนวทางการปฏิบัติโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของหน่วยการเรียนรู้ นั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาของนักเรียน

๑๐ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นำเสนอตัวอย่างสถานการณ์การนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๑ คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยที่มุ่งถามเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๒ ท้ายเล่ม ประกอบด้วย

๑๒.๑ อภิธานศัพท์ (คำศัพท์) เป็นการนำคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา มาอธิบายและจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า

๑๒.๒ บรรณานุกรม เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร หรือเว็บไซต์ที่ใช้ประกอบการเขียน

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

กินดีมีสุข

๑

๑. เรื่อง กินดีมีสุข ๒
๒. การอ่านคำมาตราแม่ ก กา..... ๘
๓. การอ่านคำมาตราตัวสะกด..... ๘
๔. การอ่านสะกดคำที่มีสระอะ เอะ โอะ เออ อัว
เมื่อมีตัวสะกด ๙
๕. การพูดทักทาย..... ๑๐
๖. บทอ่านเสริม กูกูกูไก่..... ๑๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

โรงเรียนน่าอยู่

๑๕

๑. เรื่อง โรงเรียนน่าอยู่..... ๑๖
๒. การอ่านผันวรรณยุกต์คำที่ประสมด้วย
สระอะ เอะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด..... ๒๒
๓. การอ่านสะกดคำที่มี ห นำ ๒๕
๔. มารยาทในการฟัง..... ๒๗
๕. บทอ่านเสริม กาดำ..... ๒๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

โปงเปะ

๓๑

๑. เรื่อง โปงเปะ ๓๒
๒. การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กม..... ๓๘
๓. การอ่านผันวรรณยุกต์คำที่มี ห นำ..... ๓๙
๔. มารยาทในการพูด ๔๐
๕. บทอ่านเสริม ดุเหว่า ๔๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

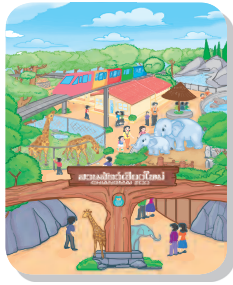

ราชสีห์กับหนู

๔๔

๑. เรื่อง ราชสีห์กับหนู..... ๔๕
๒. การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กตและแม่กป..... ๕๑
๓. การอ่านผันวรรณยุกต์คำที่มี ห นำ และมีตัวสะกด ๕๑
๔. การอ่านคำที่มี อ นำ ย ๕๒
๕. มารยาทในการอ่าน..... ๕๔
๖. บทอ่านเสริม นกเขากับมด ๕๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

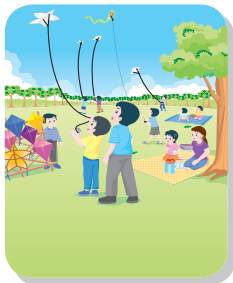

สวนสัตว์หรรษา

๕๘

๑. เรื่อง สวนสัตว์หรรษา ๕๙
๒. การอ่านคำที่ไม่ออกเสียงพยัญชนะและสระ ๖๔
๓. การจดบันทึกความรู้ ๖๖
๔. การมีนิสัยรักการอ่าน ๖๗
๕. บทอ่านเสริม ช้างพลาย ๖๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ว่าวน้อยลอยลม

๗๐

๑. เรื่อง ว่าวน้อยลอยลม ๗๑
๒. การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กและแม่กง ๗๖
๓. การอ่านคำที่มี ผ และ ส นำ ๗๗
๔. มารยาทในการเขียน ๗๙
๕. บทอ่านเสริม อิมก่อน ๘๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ผีเสื้อแสนสวย

๘๓

๑. เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย ๘๔
๒. การอ่านคำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำ ๘๙
๓. ประโยคคำสั่ง ๙๐
๔. มารยาทในการดู ๙๑
๕. บทอ่านเสริม นกกระเจาบ ๙๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

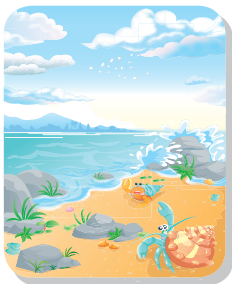

น้ำคือชีวิต

๙๕

๑. เรื่อง น้ำคือชีวิต ๙๖
๒. การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่เกยและแม่เกอว ๑๐๒
๓. การอ่านคำที่ใช้สระไอไม่ม้วน ๑๐๓
๔. การอ่านคำที่ใช้สระไอไม่มลาย ๑๐๔
๕. การมีนิสัยรักการเขียน ๑๐๕
๖. บทอ่านเสริม รักษาป่า ๑๐๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

บ้านใหม่

๑๐๙

๑. เรื่อง บ้านใหม่ ๑๑๐
๒. การอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ๑๑๕
๓. คำที่มีความหมายคล้ายกันและคำที่มีความหมายตรงกันข้าม ๑๑๗
๔. บทอ่านเสริม ไก่แจ้ ๑๑๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

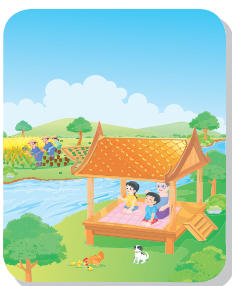

ปัญหาน่าทายเป็น

๑๒๒

๑. เรื่อง ปัญหาน่าทายเป็น ๑๒๓
๒. การอ่านคำที่มี ญ ณ ร ล สะกด ๑๒๘
๓. การเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความ ๑๒๙
๔. การเขียนบันทึกประจำวัน ๑๓๐
๕. ประเภทของการอ่าน ๑๓๑
๖. การเลือกอ่านหนังสือ ๑๓๑
๗. มารยาทในการอ่าน ๑๓๒
๘. บทอ่านเสริม คำทาย อะไรเอ๋ย ๑๓๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑

เรื่องเล่าของคุณยาย

๑๓๕

๑. เรื่อง เรื่องเล่าของคุณยาย ๑๓๖
๒. คำควบกล้ำ ๑๔๔
๓. การอ่านคำที่มีอักษรควบ ร ๑๔๕
๔. ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น ๑๔๘
๕. การเล่าประสบการณ์ ๑๕๐
๖. บทอ่านเสริม ความดีความชั่ว ๑๕๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒

ร่างกายของเรา

๑๕๔

๑. เรื่อง ร่างกายของเรา ๑๕๕
๒. การอ่านคำที่มีอักษรควบ ล ๑๖๒
๓. การพูดขอรู้ในโอกาสต่าง ๆ ๑๖๔
๔. บทอ่านเสริม ปัญหาของ...ไอ้บศรี ๑๖๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓

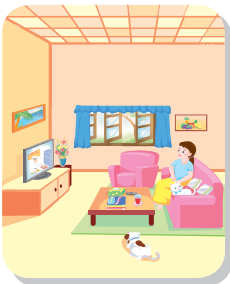

มาออกกำลังกายกันเถอะ

๑๖๙

๑. เรื่อง มาออกกำลังกายกันเถอะ ๑๗๐
๒. การอ่านคำที่มีอักษรควบ ว ๑๗๗
๓. การอ่านคำที่มี ข ค ฌ สะกด ๑๗๘
๔. บทอ่านเสริม จิงโจ้ไล่ล่า ๑๗๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔

ทีวีพาเพลิน

๑๘๒

๑. เรื่อง ทีวีพาเพลิน ๑๘๓
๒. การอ่านคำควบกล้ำ ๑๘๙
๓. การอ่านคำที่มี จ ช ฎ ฏ ต ถ ท ธ ศ ษ ส
สะกด ๑๙๑
๔. บทอ่านเสริม กระต่ายน้อยน้อยใจ ๑๙๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

เกาะแสนสนุก

๑๙๖

๑. เรื่อง เกาะแสนสนุก ๑๙๗
๒. การอ่านคำที่ใช้ รร (ร หัน) ๒๐๒
๓. การอ่านคำที่ใช้ บัน และ บรร- ๒๐๒
๔. การใช้คำขอบคุณ ขอบใจ และขอโทษ ๒๐๓
๕. การเขียนตามจินตนาการ ๒๐๔
๖. บทอ่านเสริม ขอโทษ ขอบใจ ๒๐๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๖

เด็กไทย

๒๐๙

๑. เรื่อง เด็กไทย ๒๑๐
๒. การอ่านคำที่มี ถ ฏ ๒๑๗
๓. การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ ๒๑๗
๔. คำคล้องจอง ๒๑๘
๕. บทร้อยกรอง ๒๑๙
๖. กลอนดอกสร้อย ๒๒๑
๗. บทอ่านเสริม ลักว ๒๒๓

คำศัพท์..... ๒๒๖

บรรณานุกรม..... ๒๒๗

หน่วย การเรียนรู้ที่ ๑

กินดีมีสุข

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๒/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๒/๒)
๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๒/๓)
๔. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๒/๑)
๕. พุทธสือสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๓.๑ (ป. ๒/๖)
๖. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๒/๒)
๗. ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมสำหรับเด็กเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๔.๑ (ป. ๒/๑)

สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อเรื่อง
๒. การอ่านคำมาตราแม่ ก กา
๓. การอ่านคำมาตราตัวสะกด
๔. การอ่านสะกดคำที่มีสระ อะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด
๕. การพูดทักทาย
๖. บทอ่านเสริม กุ๊กกุ๊กไก่

ประโยชน์จากการเรียนรู้

๑. อ่านคำหรือข้อความต่าง ๆ ถูกต้อง
๒. พูดทักทายได้เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ และสถานการณ์

ชวนคิด ชวนตอบ

เมื่อนักเรียนพบเพื่อน นักเรียนจะทักทายเพื่อนว่าอย่างไร

เช้าวันอาทิตย์ ป่านกับปอช่วยแม่ทำกับข้าว ปอช่วยแม่ล้างผัก
ป่านช่วยแม่จัดโต๊ะอาหาร

“คุณแม่คะ นี่...เขาเรียกผักอะไรคะ” ปอถามด้วยความสงสัย

“พี่รู้จัก ชื่อผักคะน้าจ้ะ” ปานรีบตอบ

“ก้านมันแข็งจัง มีกลิ่นเหม็นด้วย พี่ปานลองมาดมดูสิ” ปอยกต้นคะน้ามาให้ปานดม

“ใช่ มีกลิ่นเหม็นเขียวจริง ๆ ด้วย กลิ่นยาฆ่าแมลงหรือเปล่านึกไม่รู้อ” ปานเห็นด้วยกับน้องและสงสัยในกลิ่นของผัก

พ่อเดินเข้ามาได้ยินสิ่งที่ลูก ๆ กำลังคุยกันอยู่พอดี จึงอธิบายให้ฟังว่า

“ผักบางชนิดมีกลิ่นหอม บางชนิดมีกลิ่นฉุน อย่างเช่นผักคะน้าที่ลูกกำลังถืออยู่ จะมีกลิ่นฉุน ถ้านำผักมาปรุงอาหารต้องล้างให้สะอาดเพื่อล้างสิ่งสกปรกหรือยาฆ่าแมลงที่ติดมากับผัก แต่ผักคะน้าในมือลูก พ่อรับรองว่าไม่มียาฆ่าแมลงแน่นอน เพราะพ่อเก็บมาจากสวนหลังบ้านของเรา”

“คุณพ่อคะ ทำไมพวกเราต้องกินผักด้วยคะ”

“ก็ผักมีประโยชน์ต่อร่างกาย ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโต และยังช่วยให้ขับถ่ายได้ดีด้วย” พ่ออธิบายให้ลูก ๆ ฟัง

“หนูเลือกกินผักได้ไหมคะ ผักบางชนิดมันทั้งขมทั้งแข็ง หนูไม่อยากกินเลยคะ” ปอบอก

“คนเราต้องกินผักหลาย ๆ ชนิด เพราะผักแต่ละชนิดมีประโยชน์ต่างกัน นอกจากผักแล้ว ลูกต้องกินอาหารให้ครบทั้ง ๕ หมู่ เพราะสารอาหารที่ได้จะช่วยทำให้ลูกเติบโตและแข็งแรง” ปอบอก

“แล้วอาหาร ๕ หมู่ คืออะไรคะคุณพ่อ” ปอถาม

“อาหารหลัก ๕ หมู่
ประกอบด้วย แป้ง ไขมัน
โปรตีน เกลือแร่ และวิตามิน
ได้แก่ เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่ว
นม ข้าว แป้ง น้ำตาล
พืชผัก และผลไม้ชนิดต่าง ๆ

ลูกจะต้องกินอาหารให้ครบทุกหมู่ ร่างกายจะได้เติบโตแข็งแรง”

“และที่สำคัญถ้ากินผักผลไม้มาก ๆ จะทำให้มีผิวพรรณสวยสดใส
ด้วยนะ” แม่เสริม

“จริงหรือคะคุณแม่” ปอหันไปถามแม่ แม่ยิ้มและพยักหน้า
ปานแอบยิ้ม แล้วพูดเบา ๆ ว่า “แหม ที่แท้ กลัวไม่สวยนี่เอง”

“ปอจ๊ะ นอกจากลูกต้องกินอาหารให้ครบทั้ง ๕ หมู่แล้ว ลูกต้อง
ฝึกนิสัยการกินที่ถูกต้องด้วยนะ เช่น ต้องกินอาหารให้เป็นเวลา เพราะ
ไม่อย่างนั้น อาจเป็นโรคกระเพาะอาหารได้ ไม่กินอาหารที่ไม่มีประโยชน์
จำพวกลูกอม น้ำอัดลม เพราะจะทำให้อ้วน แล้วยังมีราคาแพงอีกด้วย”
พ่อพูด

“เราควรกินอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ไม่กินอาหารที่ปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ
เพราะอาจทำให้เกิดโรคมะเร็งหรือปวดท้องได้ ไม่กินจุบจิบ และไม่ควรร
กินอาหารมากเกินไป” แม่ช่วยเสริม

“เอ๊ะ ! คุณพ่อคะ กินเยอะ ๆ ไม่ดีหรือคะ หนูได้ยินมาว่ากินเยอะ ๆ
จะได้โตไว ๆ แล้วเราควรกินอย่างไรล่ะคะ” ปอสงสัย

“ถ้าลูกกินเยอะ ๆ จนเกินความต้องการของ
ร่างกาย หนูก็จะเป็นโรคอ้วนนะสิจ๊ะ เมื่ออ้วนมาก ๆ
แล้ว โรคต่าง ๆ ก็จะตามมาอีก เช่น โรคภูมิแพ้
ไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ” แม่เสริม

“ว้า... นี่กว่ากินมาก ๆ แล้วจะดีเสียอีก ทั้งอ้วนทั้งเป็นโรค ถ้าอย่างนั้น ปอจะกินอาหารให้ครบทั้ง ๕ หมู่ จะฝึกนิสัยการกินอาหารให้ถูกต้อง ตามที่คุณพ่อคุณแม่บอกค่ะ” ปอพูด

“อาหารพร้อมแล้ว มากินข้าวกันได้แล้วจ๊ะ” แม่เรียกให้ทุกคนมากินอาหาร พ่อช่วยยกอาหารไปวางที่โต๊ะ ตักข้าว ใส่จานให้ทุกคน ทุกคนกินอาหาร และ พูดคุยกันอย่างมีความสุข

เด็ก ๆ รู้ใหม่ว่า ผักสดและผลไม้มีประโยชน์ ต่อร่างกาย เพราะในผักสดและผลไม้มี **วิตามิน** **เกลือแร่** ที่สำคัญ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย และ ยังช่วยซ่อมแซม **อวัยวะ** ที่สึกหรอ อีกทั้งยังช่วยให้ ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และมีสุขภาพดีอีกด้วย

อย่าลืมนัดนมทุกวันและ ออกกำลังกายเป็นประจำ ด้วยนะคร๊าบ เพื่อน ๆ จะมี ร่างกายสดชื่นแข็งแรงและมีสุขภาพดี

คำใหม่

กลืน	กินจุบจิบ	เกลือแร่	นม
ขับถ่าย	แข็ง	จัดโต๊ะอาหาร	เจริญ
ฉุน	ซ่อมแซม	ถั่ว	น้ำอัดลม
ประโยชน์	ปรุงอาหาร	ผักคะน้า	ผิวพรรณ
พยักหน้า	พยาธิ	พืชผัก	ยาฆ่าแมลง
โรคกระเพาะอาหาร		ล้างผัก	ลูกอม
วิตามิน	สดใส	สารอาหาร	สิ่งสกปรก
สึกหรอ	สุก ๆ ดิบ ๆ	เหม็นเขียว	อวัยวะ
อาหารหลัก ๕ หมู่			

คำยาก

เจริญ	อ่านว่า	จะ-เร็น
ประโยชน์	อ่านว่า	ประ-โทยด
ผิวพรรณ	อ่านว่า	ผิว-พ่น
สิ่งสกปรก	อ่านว่า	สิ่ง-สก-กะ-ปรก
พยักหน้า	อ่านว่า	พะ-ยัก-หน้า
พยาธิ	อ่านว่า	พะ-ยาต
ยาฆ่าแมลง	อ่านว่า	ยา-ค่า-มะ-แลง
สารอาหาร	อ่านว่า	สาน-อา-ทาน
ผลไม้	อ่านว่า	พน-ละ-ไม้
อวัยวะ	อ่านว่า	อะ-ไว-ยะ-วะ

กิจกรรมที่

๑

สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มฟังเรื่อง กินดีมีสุข อภิปรายความหมาย แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้ และออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

๑. “กินดีมีสุข” หมายถึง การได้กินอาหารดี ๆ เพื่อตอบสนองความอยากของตนเองใช่หรือไม่ อย่างไร
๒. ลูกอม ขนมขบเคี้ยว และน้ำอัดลม เป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายหรือไม่ เพราะอะไร
๓. ผักมีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร และนักเรียนชอบกินผักอะไรบ้าง บอกมา ๓ ชื่อ
๔. นอกจากการกินอาหารที่มีประโยชน์แล้ว นักเรียนต้องทำอย่างไรอีกที่จะทำให้ร่างกายแข็งแรง
๕. นักเรียนจะวางแผนการฝึกนิสัยการกินอาหารให้ถูกต้องได้อย่างไรบ้าง

กิจกรรมที่

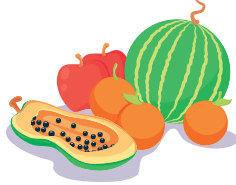
๒

อ่านถูก รู้ความหมาย

๑. ฝึกอ่านคำ กลุ่มคำ และศึกษาความหมายจากภาพ

ผัก

ผลไม้

ลูกอม

ทำกับข้าว

อาหารหลัก ๕ หมู่

กินอาหาร

๒. ฝึกอ่านคำ กลุ่มคำที่มีความหมายค่อนข้างยาก แล้วช่วยกัน
บอกความหมาย

สกปรก

อวัยวะ

พยาธิ

น้ำอัดลม

ยาฆ่าแมลง

กินจุบจิบ

สุขภาพดี

เจริญเติบโต

ผิวพรรณสวยสดใส

สดชื่นแข็งแรง

โรคกระเพาะอาหาร

กิจกรรมที่

๓

อาหารดีมีประโยชน์

เขียนแผนภาพความคิดอาหารหลัก ๕ หมู่ พร้อมยกตัวอย่าง
ชื่ออาหารประกอบ

กิจกรรมที่ ๔ บันทึกอาหาร

๑. จดบันทึกอาหารที่รับประทานใน ๑ วัน
๒. เขียนสรุปว่าใน ๑ วัน นักเรียนรับประทานอาหารได้ครบ ๕ หมู่หรือไม่ หากไม่ครบ นักเรียนจะวางแผนเลือกอาหารรับประทานอย่างไร จึงจะได้สารอาหารครบทั้ง ๕ หมู่

การอ่านคำมาตราแม่ ก กา

มาตราแม่ ก กา

มาตราแม่ ก กา คือ คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะและสระ โดยไม่มีตัวสะกด เช่น โต๊ะ ไข่ เกลือ เวลา เพราะ

การอ่านคำมาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกด

ตัวสะกด คือ พยัญชนะที่อยู่ท้ายสระ และประสมกับสระนั้น จัดไว้เป็นพวก ๆ ตามเสียงสะกด เรียกว่า **มาตราหรือแม่** ซึ่งมีทั้งหมด ๘ แม่ ได้แก่ แม่กก แม่กง แม่กด แม่กน แม่กบ แม่กม แม่เกย และแม่เกอว เช่น เรียง กุ้ง จัด ช้อน ชอบ ล้อม ด้วย หิว

มาตราตัวสะกดมี ๘ แม่ ดังนี้

แม่กง ง	แม่กม ม	แม่เกย ย	แม่เกอว ว
แม่กก ก ข ค จ	แม่กน น ญ ณ ร ล พ	แม่กบ บ ป พ ฟ ภ	
	แม่กด ด จ ช ฎ ฏ ต ถ ท ธ ศ ษ ส		

การอ่านสะกดคำที่มีสระอะ เอะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด

คำที่ประสมด้วยสระอะ เอะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด จะต้องอ่านสะกดพยัญชนะต้นตามด้วยสระและตัวสะกด ถ้ามีวรรณยุกต์ให้อ่านหลังสุด

ตัวอย่าง

ผัก	อ่านว่า ผอ- อะ -กอ-ผัก
เจ็บ	อ่านว่า จอ- เอะ -บอ-เจ็บ
خم	อ่านว่า ขอ- โอะ -มอ-خم
เกิน	อ่านว่า กอ- เออ -นอ-เกิน
อ้วน	อ่านว่า ออ- อัว -นอ-อ้วน อวน-โท-อ้วน

น่ารู้ น่าจำ

คำว่า เจ็บ ประสมด้วยสระ -ะ เมื่อมีตัวสะกด เปลี่ยนรูป -ะ เป็น -็ (ไม้ไต่คู้)

กิจกรรมที่ ๕ อ่านได้ เขียนถูก

๑. จับคู่กับเพื่อน อ่านสะกดคำที่กำหนดให้จนคล่อง

จัด	หัน	ตั้ง	เย็บ	เค็ม
เร็ว	ยก	นม	จบ	เคย
เต็ม	เกิน	ชวน	สวย	พวก

๒. เขียนคำศัพท์ตามคำบอกของคุณครู

กิจกรรมที่ ๖ แต่งเรื่องจากคำ

๑. อ่านคำที่กำหนดให้ แล้วแต่งประโยค

สวย แข็งแรง ประโยชน์ สุข โปรตีน ขนมหวาน

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มใช้คำที่กำหนดให้มาแต่ง
เป็นเรื่องราวสั้น ๆ แล้วเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

โต๊ะ

อาหาร

น้ำอัดลม

กิน

ผัก

การพูดทักทาย

สวัสดีครับ

สวัสดีค่ะ

เมื่อเราออกไปพูดหน้าชั้นเรียน ก่อนที่จะเริ่มพูด เราควรกล่าว
ทักทายผู้ฟังก่อนเสมอ ผู้ฟังในห้องเรียนมีคุณครูและเพื่อนนักเรียน
เราควรกล่าวทักทายว่า

สวัสดีครับ/ค่ะ คุณครู และเพื่อน ๆ ทุกคน

เมื่อเราพบกัน เราจะทักทายกันด้วยคำว่า “สวัสดี”

เมื่อพบเพื่อน

สวัสดีเออ ป้อง

สวัสดีจุ่ม

สวัสดีครับคุณน้า

สวัสดีจ๊ะป้อม

เมื่อพบผู้ใหญ่

กิจกรรมที่

๓

แสดงความคิดเห็น

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มดูภาพการทักทาย แล้ว
ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ
๒. จับคู่กับเพื่อน ออกมาพูดทักทายให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน

๑

๒

๓

กิจกรรมที่

๔

ตอบคำถามกันหน่อย

สนทนาตอบคำถามตามแนวคำถามต่อไปนี้

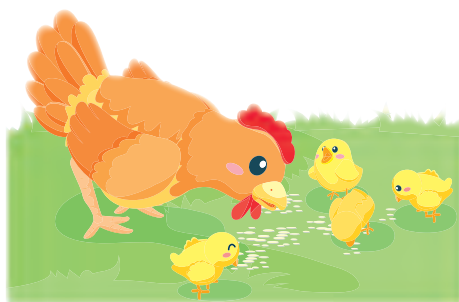
๑. คำว่า “สวัสดี” ใช้พูดในโอกาสใดได้บ้าง
๒. นักเรียนพบเพื่อน ควรทักทายเพื่อนอย่างไร
๓. นักเรียนพบญาติผู้ใหญ่ควรทำอย่างไร
๔. นักเรียนไม่พูดทักทายด้วยคำว่า “สวัสดี” นักเรียนทำกริยา
อย่างไรได้บ้างที่เป็นการทักทาย
๕. นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อพูดทักทายผู้อื่นด้วยคำว่า “สวัสดี”

บทอ่านเสริม

กุกกุกไก่

กุกกุกไก่
เลี้ยงลูกจนใหญ่
ไม่มีนมให้ลูกกิน
ลูกร้องเจี๊ยะเจี๊ยะ
แม่ก็เรียกไปคุ้ยดิน
ทำมาหากิน
ตามประสาไก่เอ๋ย

(กรมศิลปากร, ๒๕๔๘)

กิจกรรมที่

๙

สรุปได้ความ คัดได้สวย

๑. อ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง *กุกกุกไก่* พร้อมกัน และทำท่าทางประกอบ
๒. ช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากบทอ่านเสริมเรื่อง *กุกกุกไก่*
๓. นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง *กุกกุกไก่*
๔. คัดลายมือบทอ่านเสริมเรื่อง *กุกกุกไก่* ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด แล้วให้ครูประเมินการคัดลายมือ และฝึกท่องจำ

บทสรุป

การเรียนรู้เรื่อง *กินดีมีสุข* ทำให้รู้จักอาหารประเภทต่าง ๆ ทั้งที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกกินอาหารในชีวิตประจำวัน และยังรู้จักวิธีการอ่านคำมาตราแม่ ก กา การอ่านคำมาตราตัวสะกด และการอ่านสะกดคำที่มีสระอะ เอะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด รวมถึงการพูดทักทายและแสดงกิริยาทักทายที่เหมาะสมกับบุคคลในโอกาสต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่สะกดด้วยแม่ ก กา กลุ่มละ ๒ คำ แล้วระดมความคิดแต่งเป็นเรื่องราวสั้น ๆ นำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนเสนอแนะ และนำผลงานไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
๒. นักเรียนช่วยกันประดิษฐ์บัตรคำที่มีสระอะ เอะ โอะ เออ อัว เมื่อมีตัวสะกด ซึ่งพบในบทเรียนหรือในชีวิตประจำวัน แล้วนำมาใช้ฝึกอ่านสะกดคำ โดยสลับกันอ่านให้เพื่อนฟังเพื่อเสนอแนะ และนำไปปรับปรุงการอ่านของตนเองต่อไป

โครงการ

ครูและนักเรียนช่วยกันทำโครงการสำรวจวิธีการทักทายของเพื่อนในชั้นเรียนจำนวน ๑๐ คน แล้วบันทึกผล และสรุปวิธีการทักทายของเพื่อน หรืออาจทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง *กินดีมีสุข* แล้ว นักเรียนเลือกกินอาหารแต่ละมื้อครบทั้ง ๕ หมู่และมีประโยชน์ต่อร่างกาย
๒. เมื่อนักเรียนมาโรงเรียนตอนเช้า นักเรียนทักทายครูและเพื่อนอย่างสุภาพและเหมาะสม

คำถามทบทวน

๑. อาหารมีประโยชน์ต่อร่างกายหรือไม่ อย่างไร
๒. ในแต่ละวันนักเรียนควรเลือกกินอาหารอย่างไร จึงจะถูกสุขลักษณะ
๓. คำที่มีตัวสะกดมีกี่มาตรา อะไรบ้าง
๔. “*เล็บ*” อ่านว่าอย่างไร สะกดด้วยมาตราใด
๕. เมื่อนักเรียนพบเพื่อนของแม่ นักเรียนควรทักทายว่าอย่างไร จึงจะสุภาพ
๖. นักเรียนจะรู้สึกละอายใจอย่างไร ถ้าเพื่อนทักทายนักเรียนด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ